

Ya pigsulat adti manga utaw na Hibriyu na nyangintu-u kan Jisus

Matas pa si Jisu-Kristu kay sa manga propita

¹ Asini muna, madég ya manga allaw na miglong ya Tyumanem adti kanaten mangkabaklegay magi sa manga propita nan, aw madég ya pa-agi na paglong nan kanilan.

² Manang adun na manga kamoliyan na allaw, miglong ya Tyumanem kanaten magi sa kanan Ise'. Kay magi sa kanan Ise' pig-imo' nan ya kadakula' na banwa, aw yan ya pigpatagtun nan sa kadég.

³ Dun ni kanan, pagkita-en ya kalalamdag na katulus na Tyumanem. Aw kun unu ya Ama, may-nan uman ya Ise'. Aw magi sa katulus na kanan tingeg, ya kadég na pig-imo' nan asini muna, kenne' nan migpadeleg taman adun. Aw awun pa pig-imo' nan pada kalinisan ya manga utaw sa manga sala' nilan, aw tigkas yan nyingkud sakanan adti kalintu na trunu na Tyumanem na awun ni tas na langit.

Matas pa si Jisu-Kristu kay sa manga anghil

⁴ Aw to-o matas ya Ise' na Tyumanem kay sa manga anghil. Aw ya pig-atag kanan na ngalan to-o pa dengganen kay sa manga anghil.

⁵ Kay wala' ya sambuk na anghil na piglongan na Tyumanem:

“Ikaw ya kanak Ise',
aw adun, pigpakita' ku na aku ya kanmu Ama.” *
Aw dun ni kanan paglong, beke' na anghil ya
pigkasampetanan nan sa maynini:

“Aku ya Ama nan, aw sakanan ya kanak Ise'.” *

⁶Aw sa pagpadala na Tyumanem sa kanan tamisa
na Ise' asini tas na lupa', miglong sakanan:

“Kamu na manga anghil, pagsimbaen mayu
sakanan.” *

⁷Aw ini pa uman ya piglong nan:

“Ya kanak manga sugu-anen na anghil, mabatug
ku silan imo-un kasiling na samet,
aw kasiling na atulun.” *

⁸Manang miglong ya Tyumanem adti kanan Ise',
“Ya trunu na kanmu pagka Tyumanem, wala' ya
katigkasan.

Aw ya bangka' na gayed mu pig-awidan,
yan ya pangilala sa paghari' mu sa kanmu kasaku-
pan.

Aw matinaw ya kanmu pagdumala.

⁹To-o kaw pagkatutukan sa mangkadyaw na imo-
unun,
manang dili' mu pagkaliman ya mangkalatay na
imo-unun.

Yanagaw, aku na Tyumanem mu ya migpatas
kanmu aw pig-atagan ta kaw na pagleya na
wala' ya maka-unawa,

* **1:5** 1:5a Mabasa yeiy adti Salmo 2:7. * **1:5** 1:5b Mabasa yeiy
adti 2 Samwél 7:14 aw adti 1 Kronikas 17:13. * **1:6** 1:6 Yeiy ya
pigsulat dun ni Déutéronomiyo 32:43 aw Salmo 97:7. * **1:7** 1:7
Mabasa yeiy adti Salmo 104:4.

aw to-o pa dakula' ya kanmu pagleya kay sa kanmu manga eped.” *

10 Aw awun uman pigpasulat na Tyumanem na maglong adti Ise' nan:

“Kay Pangulu, asini muna pagkalekat, ikaw ya mig-imo' sa kadakula' na banwa, aw ya langit pig-imo' na kanmu tullu'.

11 Dumateng ya allaw na malagak ya kadég nilan, manang ikaw, kenne' mu awun.

Ya kadég nilan alag magkadadan kasiling na kadéγκadég na magkalugnas.

12 Aw kasiling uman na kadéγκadég na malawig, lulunun mu silan aw dayaw mu silan sayuwan.

Manang ikaw, kenne' mu na dili' ma-uman aw wala' ya katigkasan.” *

13 Aw wala' ya anghil na piglongan na Tyumanem sa kasiling na piglong nan sa Ise' nan:

“Ingkud kaw apit asini kalintu na trunu ku, menda' na mabus ku degen ya manga po-on mu aw betang ku silan adti salad na siki mu.” *

14 Yanagaw unu kadi' ya manga anghil? Olo' saba silan manga sugu-anen na Tyumanem. Pangkay kun dili' silan pagkita-en manang pigpadala nan silan na un tumabang sa manga utaw na dumawat sa ginawa na wala' ya katigkasan.

* **1:9** 1:8-9 Mabasa yeiy adti Salmo 45:6-7. * **1:12** 1:10-12 Mabasa yeiy adti Salmo 102:25-27. * **1:13** 1:13 Mabasa yeiy adti Salmo 110:1.

2

Ya pagpaluwa' na Tyumanem

¹ Asuntu sa kadég yeiy, ka-ilangan betang tadun adti kanaten anenganeng ya matinaw na palna-u na pigdengeg da tadun, pada dili' kitadun maka-suway.

² Kya-ed-e-an mayu saba ya asini muna, na magi sa manga anghil, awun pig-atag na Tyumanem na manga sugu' na dili' kapalipaslipasan. Aw kun dili' dalugun na utaw, pa-emel-emelen sakanan umba' sa sala' na pig-imo' nan.

³ Yanagaw to-o pa dun ya pa-emel-emel kanaten kun palipaslipasan tadun ya to-o madyaw na pagpaluwa' na muna pigpa-ed-e' na kanaten Pangulu. Aw ya manga utaw na dyumengeg sa piglong nan, silan ya migmatinaw adti kanaten.

⁴ Aw ya pagpaluwa' yeiy, pigmatinaw uman na Tyumanem magi sa manga pangilala aw milagru aw manga katadeng na pig-atag na Ispiritu nan adti tagsambuksambuk kanaten magi sa kanan pagbaya'.

Magi kan Jisus dyumateng ya pagpaluwa' sa manga utaw

⁵ Na, beke' na manga anghil ya pigpadumala na Tyumanem sa banwa na dumadateng pa na pigkasampetan ku, manang manga utaw saba.

⁶ Awun pigpasulat asini muna:

“Kay Tyumanem, ananga' ka' na gayed mu pig-anenganeng ya manga utaw?

Ananga' mu silan to-o diyagaân?

⁷ Pangkay dili' to-o madugay na pigpadalem mu ya manga utaw sa manga anghil,

manang pigpatas mu ya kanilan dengeg kasiling na hari'.

⁸Aw pigpadumala mu kanilan ya kadég.” *

Wala' ya pangkay sambuk na dili' dumalaan na utaw. Manang adun, wala' pa tadun kita-a na pigdumalaan nilan ya kadég.

⁹Manang kyinita' da tadun saba na si Jisus dili' to-o madugay ya pagpadalem kanan na Tyumanem sa manga anghil. Aw asuntu sa kadakula' na kallat na Tyumanem sa manga utaw, nyatay si Jisus kalyu sa kadég tadun. Asuntu uman sa pagti-is nan adti kanan pagkamatay, pig-imo' sakanan hari' na to-o matas ya dengeg aw to-o pigbasaan.

¹⁰Ya Tyumanem, yan ya mig-imo' sa kadég, aw pig-imo' nan ya kadég yeiy pada basaan sakanan. Umba' saba ya kanan pagbaya' na apeten ni Jisus ya manga pagti-is pada pakita' na sakanan ya umba' magpaluwa' kanaten. Pig-imo' yeiy na Tyumanem pada madég ya mangayse' nan na madala adti tas na langit aw makasambuk dun ni kadyawan nan.

¹¹Kay si Jisus ya miglinis sa kanaten manga sala'. Aw ya kanan Ama, nya-imo' da uman Ama tadun. Aw yeiy ya du-an na wala' sakanan kamulamula na magtawag kanaten na kanan manga inulug.

¹²Kay miglong si Jisus adti Ama,

“Un ku ubat-ubat ya kanmu ngalan adti manga inulug ku,

aw dun ni katipun na manga mangintu-uway na nyanimba kanmu, deyen ta kaw magi sa

* [2:8 2:6-8a Mabasa yeiy adti Salmo 8:4-6.](#)

dalangan.”*

¹³ Aw miglong pa uman sakanan,

“Sumalig aku sa Tyumanem.”

Aw miglong pa uman,

“Ini aku aw ya manga mangayse' na pig-atag na Tyumanem kanak.” *

¹⁴ Asuntu na mangayse' da kitadun na Tyumanem na awun lawas aw dugu', yan ya du-an na migpaka-utaw uman si Jisus, pada magi sa pagkamatay nan, degen nan ya katulus ni Satanas na yan ya lyekatan sa pagkamatay.

¹⁵ Aw magi uman sa pagkamatay ni Jisus, pig-paluwa' nan ya manga utaw na nya-allang na kanilan kakallekan matay dun ni kadugay na pag-eya' nilan asini tas na lupa'.

¹⁶ Kay to-o la nyabangal na beke' na manga anghil ya pigtabangan ni Jisus, manang ya manga buwadbuwad baling ni Abraham.

¹⁷ Yanagaw si Jisus nya-imo' utaw kasiling tadun aw nyeya' asini kanaten. Pigka-agiyang nan ya kanaten kya-agiyang pada kallatan kitadun nan aw umba' sakanan ma-imo' To-o Matas na Magdadugsu-ay adti asdangan na Tyumanem. Aw pigtumbay nan na dugsu' ya kanan pagka-utawun pada lanasen ya manga sala' na manga utaw.

¹⁸ Aw asuntu sa manga kya-agiyang nan na pagti-is aw manga pagtanda', makatabang sakanan sa manga utaw na pigtanda' uman.

* **2:12** 2:12 Mabasa yeiy adti Salmo 22:22.
yeiy adti Isayas 8:17-18.

* **2:13** 2:13 Mabasa

3

Matas pa si Jisu-Kristu kan Moysis

¹ Kay manga inulug ku na pigtani la na Tyumanem, pigtawag da kamu nan na un makasambuk sa kadég na awun ni tas na langit. Yana-gaw anenganengen tadun si Jisus na yan ya Pigpadala na Tyumanem aw nya-imo' To-o Matas na Magdadugsu-ay dun ni kanaten pagpangintu-u.

² Asuntu na kasaligan sakanan, pigtuman nan ya kadég na pigsugu' kanan na Tyumanem, kasiling ni Moysis na pigtuman nan ya pigsugu' kanan na Tyumanen na yan ya paggagad sa manga utaw nan.

³ Manang si Jisus ya umba' deyen kay matas pa sakanan kan Moysis. Kasiling na utaw na migtulluk sa balay, matas pa ya dengeg nan kay sa balay na pigtulluk nan.

⁴ Kay kya-edean tadun na ya kadég na balay awun saba migtulluk. Manang ya mig-imo' sa kadég, yan ya Tyumanem.

⁵ Na, si Moysis kasaligan na sugu-anen dun ni paggagad nan sa manga utaw na Tyumanem. Aw ya pig-imo' nan, yan ya alung sa dumadateng na un pa-edean na Tyumanem.

⁶ Manang si Kristu to-o pa matas asuntu na Ise' sakanan na Tyumanem aw kasaligan sakanan dun ni pagdumala sa manga utaw na Tyumanem. Aw kitadun ya kasakupan nan kun magpadeleg kitadun dun ni pagpangintu-u aw pag-iman menda' adti katigkasan.

Ya lagdenganan na manga utaw na Tyumanem

⁷ Yanagaw, kasiling na piglong na Ispiritu Santo asini muna:

“Adun na allaw, kun dengegen mayu ya piglong na Tyumanem,

⁸ dili' mayu pagpakategelen ya kamayu anenganeng kasiling na pig-imo' na manga mangkatikadeng mayu asini muna.

Kay adtu ni kaligbinan, nyatu silan sa Tyumanem.

⁹ Aw miglong ya Tyumanem: ‘Pigtanda' baling nilan kun ayin taman ya kanak pasinsya, pangkay pigkita' nilan ya madég na pigpan-imo' ku seled na kapatan ka umay.

¹⁰ Yanagaw to-o aku nyadaman kanilan, aw miglong aku: Gayed nyakasuway ya kanilan anenganeng,

aw wala' nilan daluga ya pigpalna-u ku kanilan.

¹¹ Aw dun ni kanak pagkadaman, migsapa' aku na dili' silan makadateng adti banwa na un ku kanilan galu palagdengan.’
„*“

¹² Kay manga inulug, magpakatadeng kamu na wala' galu ya adti kamayu na mag-anenganeng sa malatay na yan ya makapalumay sa kamayu pagpangintu-u, aw yeiy ya makapasuway kamayu lekat adti Tyumanem na Gayed Awun.

¹³ Manang ya kadég mayu magpakabagesegay sa ginawa kada allaw talana awun pa selat, pada dili' kamu makasuway asuntu sa manga sala' na yan ya makapategel kamayu.

¹⁴ Kun padelegen tadun ya pagpangintu-u kan Kristu kasiling na idtu muna taman

* **3:11** 3:7b-11 Mabasa yeiy adti Salmo 95:7d-11.

adti katigkasan, magpadeleg uman ya pagpakasambuk tadun kanan.

¹⁵ Kasiling na pigpasulat da saba:

“Adun na allaw, kun dengegen mayu ya piglong na Tyumanem,

dili' mayu pagpakategelen ya kamayu anenganeng kasiling na pig-imo' na manga mangkatikadeng mayu dun ni pag-atu nilan kanan.”

¹⁶ Singalan ka' manga utawa ya nyakadengeg sa piglong na Tyumanem manang nyatu baling silan kanan? Yeiy saba ya manga utaw na piggagad ni Moysis lekat adti nasud na Ihiptu.

¹⁷ Aw singalan ka' uman ya to-o pigkadamanan na Tyumanem seled na kapatan ka umay? Yeiy saba ya manga utaw na nyampakasala', aw ya syampetan nilan, nyangkamatay silan dun ni kaligbinan.

¹⁸ Aw singalan uman manga utawa ya pigsapaan na Tyumanem na dili' silan makasambuk adti lagdenganan na lekat adti kanan? Yeiy ya manga utaw na wala' dalug sa manga sugu' nan.

¹⁹ Yanagaw to-o nyabangal adti kanaten na wala' silan pakaseled adti lagdenganan na pigtagilan na Tyumanem kanilan asuntu na wala' silan pangintu-u kanan.

4

Ya paglagdeng na pigpakang na Tyumanem adti manga utaw nan

¹ Yanagaw, pangkay kenne' pa na pigpakang na Tyumanem na paglagdeng, manang magpakatadeng kitadun pagaw awun eped kanaten

na dili' makaseled adti un nan kanaten palagdeng-
gan.

² Nyakadengeg kitadun saba sa Madyaw na Ubat-ubat na lekat adti Tyumanem kasiling na tyugbulan tadun asini muna. Manang sa pag-pakadengeg nilan, wala' ya nya-untung adti kani-
lan kay wala' nilan pangintu-uwi ya kanilan pig-
dengeg.

³ Kay kitadun na nyangintu-u kanan ya makasambuk kagaya dun ni banwa na paglagdenggan. Kasiling na piglong na Tyumanem asini muna:

“Dun ni kanaken kadaman,
migsapa' aku na dili' silan makadateng
adti banwa na un ku galu kanilan
palagdenggan.”*

Piglong yeiy na Tyumanem pangkay pigtagilan da nan dadan ya lagdenggan lekat pa asini muna sa pag-imo' nan sa kadakula' na banwa.

⁴ Kay pigpasulat nan uman asini muna:

“Pagdateng na kapitu na allaw, miglagdeng ya Tyumanem adti kadég na manga imo-unun nan.” *

⁵ Manang pigkasampetan uman na Tyumanem ya manga utaw na wala' pangintu-u:

“Dili' silan makadateng adti banwa na un ku galu kanilan palagdenggan.”*

⁶ Yanagaw to-o nyabangal adti kanaten na awun pa manga utaw na kaliman na Tyumanem na makaseled adti banwa na paglagdenggan, manang

* **4:3** 4:3 Mabasa yeiy adti Salmo 95:11. * **4:4** 4:4 Mabasa yeiy adti Génésis 2:2 aw Éxudo 20:11. * **4:5** 4:5 Mabasa yeiy adti Salmo 95:11.

ya manga utaw asini muna na kya-ubat-ubatan sa paglagdengan, wala' silan pakaseled asuntu na wala' nilan daluga ya manga sugu' nan.

⁷ Yanagaw mig-atag pa ya Tyumanem sa selat, aw adun da saba ya selat yeiy. Kay idtu muna, sa paglabay da na madég na umay, miglong ya Tyumanem magi kan Dabid kasiling na piglong da:

“Adun na allaw, kun dengegen mayu ya kanaken piglong,

dili' mayu pagpakategelen ya kamayu anenganeng.”*

⁸ Ya banwa na paglagdengan yeiy, beke' na banwa na Canaan na pigkadtuan ni Joswé asini muna dun ni paggagad nan sa manga buwad-buwad ni Isra-él. Kay kun si Joswé nyatag pa sa manga utaw na Isra-él sa tengteng paglagdengan, na, dili' da galu ya Tyumanem maglong sa sambuk na allaw na un paglagdengan sa manga utaw.

⁹ Yanagaw awun pa paglagdeng na pigtagilan na Tyumanem sa manga utaw nan, kasiling na paglagdeng nan adti kapitu na allaw pagkatigkas na pag-imo' nan sa kadég.

¹⁰ Aw dun ni allaw yan, pangkay singalan ya nyakasambuk da adti paglagdengan yan, makalagdeng sakanan adti kanan manga imo-unun, kasiling na pig-imo' na Tyumanem.

¹¹ Yanagaw tibagegan tadun na makaseled adti paglagdengan yan, pada dili' kitadun makasuway kasiling na manga mangkatikadeng tadun asini

* **4:7** 4:7 Mabasa yeiy adti Salmo 95:7d-8.

muna na wala' dalug sa manga sugu' na Tyumanem.

¹² Kay to-o matulus ya tingeg na Tyumanem, aw to-o pa matalem kay sa lipang. Mabatug nan kel-egan ya anenganeng na manga utaw kasiling na lipang na pigtibas na matenga' nan ya pigkitaan na pesa', aw dayaw uman datengen ya utuk na pesa'. Aw mabatug na kanan tingeg bukasana ya awun ni anenganeng na utaw pangkay ya pigtagu' nan dala ya manga palpa aw pagkaliman nan.

¹³ Aw wala' ya pangkay unu na pigtagu' na dili' ka-e-de-an na Tyumanem. Kyinita' nan alag, aw nyabangal adti kanan ya kadég. Aw tubagenen tadun adti kanan ya kadég na kanaten pigpan-imo'.

Si Jisus ya kanaten To-o Matas na Magdadugsu-ay

¹⁴ Yanagaw, pakasaligen tadun ya kanaten pagpangintu-u. Kay awun da kanaten To-o Matas na Magdadugsu-ay na yan si Jisus na Ise' na Tyumanem na adtu la ni tas na langit.

¹⁵ Aw kya-e-de-an nan ya kadég na pagtanda' kanaten kay kya-agiyana nan saba uman. Manang wala' sakanan pakasala'.

¹⁶ Yanagaw dili' kitadun mabekenbeken magpalapit adti trunu na Tyumanem na to-o magkallat, pada madawat tadun ya kanan kallat aw grasya aw tabangan kitadun nan dun ni allaw na manganday kitadun kanan.

5

¹ Na, ya pangulu na manga magdadugsu-ay dun ni manga utaw na Isra-él, pigpamalli' sakanan

lekat adti manga eped nan * pada magpatenga' sa manga utaw adti Tyumanem magi sa pagdugsu' sa manga dyala nilan asuntu sa kanilan manga sala'.

² Aw ya pangulu na manga magdadugsu-ay to-o nan pagkallatan ya manga utaw na nyakasuway na wala' paka-ede' sa pig-imo' nilan na sala', kay magpaka-imo' uman sakanan sa sala'.

³ Asuntu seiya ka-ilangan uman sakanan magdugsu' pada sa manga sala' nan aw beke' olo' na manga sala' na eped na utaw.

⁴ Wala' ya utaw na ma-imo' pangulu na manga magdadugsu-ay asuntu sa kanan pagbaya' pada pagbasaan sakanan. Tyumanem olo' ya nyamalli' kanan kasiling ni Aaron na pigpamalli' nan na un ma-imo' magdadugsu-ay asini muna.

⁵ Maynan uman si Kristu, beke' nan ya migbaya' na un ma-imo' To-o Matas na Magdadugsu-ay adti Tyumanem, manang pigpatas sakanan baling na Ama na miglong kanan:

“Ikaw ya kanak Ise’.

Adun na allaw, pakita' ku na aku ya kanmu Ama.”

*

⁶ Aw awun pa uman piglong na Tyumanem adti eped na pigpasulat nan:

“Ikaw ya magdadugsu-ay na magpatenga' sa manga utaw adi kanak na wala' ya tyanan,

kasiling na pagkamagdadugsu-ay ni Mélkizédék.”*

* **5:1** 5:1 Ya manga magdadugsu-ay alag buwadbuwad ni Aaron.

* **5:5** 5:5 Mabasa yeiy adti Salmo 2:7. * **5:6** 5:6 Ya sulat yeiy lekat adti Salmo 110:4. Aw ya kasampetanen kan Mélkizédék aw Abraham mabasa yeiy adti Génésis 14:17-20.

⁷ Na, sa asini pa si Jisus ni tas na lupa', nyanawagtawag sakanan adti kanan Ama, aw migsugaw na nyangilalat sa mabagseg na tingeg kay yan olo' ya makapaluwa' kanan adti pagkamatay. Aw asuntu na migpadalem sakanan aw pig-imo' nan ya pagkaliman na Ama nan, yanagaw dyengeg ya kanan pagpanawagtawag.

⁸ Aw pangkay tengteng sakanan Ise' na Tyumanem, kyapalna-uan sakanan adti pagdalug sa pagkaliman na kanan Ama magi dun ni manga pagti-is nan.

⁹ Aw asuntu na dayaw nan pigtuman ya pagkaliman na Ama, nya-imo' sakanan agiyanan sa pagpakaluwa' na manga utaw na mangintu-u kanan pada matagtun nilan ya ginawa na wala' ya katigkasan.

¹⁰ Aw magi sa pagbaya' na Tyumanem, si Jisus nya-imo' To-o Matas na Magdadugsu-ay sa manga utaw adti kanan Ama, kasiling na pagkamagdadugsu-ay ni Mélkizédék asini muna.

Ya pagpakadalid na pagpangintu-u tadun

¹¹ Na, madég pa galu ya un nami paglongun asini surat ini, manang dili' nami adun bangalen kamayu asuntu na malug ya pagpalabet.

¹² Madugay da kamu nyangintu-u kan Kristu, yanagaw makapalna-u la galu kamu sa manga eped, manang menda' adun ka-ilangan pa kamu palna-uan sa manga tagna' na palna-u na lekat adti Tyumanem. Kasiling kamu na tagbi' na ise' na magsusu pa na dili' pa magpakakan sa mabagseg.

¹³ Kay ya utaw na maynan, wala' pa ya kya-edean nan kun unu ya madyaw aw kun unu uman ya malatay.

¹⁴ Manang ya utaw na unud da ya pagpangintu-u, kasiling sakanan na utaw na magpakakan da sa mabagseg. Pignalam nan ya kanan anenganeng sa pagka-edea' kun unu ya madyaw aw kun unu ya malatay.

6

¹ Yanagaw, asuntu na madugay da kitadun nyangintu-u kan Kristu, dili' da tadun gayed salut-salutun ya manga tagna' na pigpalna-u kanaten. Madyaw pa na padelegen tadun ya pagtulin magi sa palna-u na kyalabetan tadun. Kay kya-edean da mayu saba ya manga palna-u ini: ya pagselsel sa imo-unun na wala' ya ma-untung, aw ya pagpangintu-u sa Tyumanem,

² aw ya paglinis, aw ya pagpandung sa palad adti ulu na eped, aw ya pagmataw na Tyumanem sa manga nyangkamatay, aw ya pag-ukum nan kagaya na wala' ya tyamanan.

³ Yanagaw to-o pa tadun baling padelegen ya pagtulin dun ni palna-u na kanaten kyalabetan, kun tumbay na Tyumanem.

⁴ Na, ya manga utaw na tengteng tyumalikud sa pagpangintu-u nilan, unun pa ka' na sambuk na utaw ya pagpaliku' kanilan adti pagselsel? Idtu muna, kya-ilawan da ya kanilan anenganeng magi sa Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus aw pig-apet da nilan ya kallat na Tyumanem. Nyadawat nilan ya kanan Ispiritu,

⁵ aw pig-apet da nilan ya manga kadyawan na pigdenggeg nilan adti tingeg na Tyumanem. Aw kyinita' nilan ya manga milagru aw katulus nan na un pa padelegen adti manga kamoliyan na allaw.

⁶ Manang kun pig-apet da nilan ya kadég yeiy aw tigkas yan pigtalikudan nilan, dili' da mabatug na lumiku' silan magselsel adti Tyumanem, kay kun yan da ya pagbaya' nilan, kasiling na pig-pakalabu nilan salut ya Ise' na Tyumanem adti krus aw pigmulamula adti asdangan na manga utaw.

⁷ Ya utaw na nyakadalid da ya pagpangintu-u, kasiling sakanan na lupa' na gayed pig-ulanen, tumulin ya manga tanem aw dakula' ya ma-untung na tagtun kay pigpakadyaw sakanan na Tyumanem.

⁸ Manang ya utaw na tyumalikud sa pagpangintu-u nan, kasiling uman sakanan na lupa' na piggiti-an olo' na manga sagbet na suksukun, wala ya ma-untung na tagtun, aw dili' madugay katullunan na Tyumanem aw sunugun kagaya.

⁹ Kay manga inulug na to-o ku pigginawaan, pangkay maynan ya piglong nami manang nya-ede' da kami na kya-untungan da kamu sa pag-paluwa' kamayu na Tyumanem.

¹⁰ Matinaw saba ya pagbaya' na Tyumanem, yanagaw dili' nan kalingawan ya kadyaw na manga imo-unun mayu aw ya pagginawa mayu kanan magi sa pagpadeleg mayu tyumabang sa manga mangintu-uway.

¹¹ Aw kaliman nami na magtibagseg ya

tagsambuksambuk kamayu magpadeleg dun ni pagpangintu-u taman adti katigkasan pada tengteng malingeb ya pag-iman mayu.

¹² Kay kun imo-un mayu ya maynan, dili' kamu ma-imo' mataka. Manang madalug mayu baling ya manga utaw na nyakadawat da sa pigpakang kanilan na Tyumanem, asuntu na nyakati-is silan aw nyakapadaleg dun ni pagpangintu-u nilan.

Dili' ma-uman ya pakang na Tyumanem

¹³ Dun ni pigpakang na Tyumanem kan Abraham asini muna, wala' ya eped na ngalan na matas pa na pigpamatinaw nan. Yanagaw migsapa' sakanan magi dun ni kanan ngalan,

¹⁴ law nan, “Pakadyawun ta kaw saba aw to-o ku pakadégen ya manga buwadbuwad mu.” *

¹⁵ Aw asuntu na nyakatagad si Abraham sa piglong na Tyumanem, nyadawat nan ya pigpakang kanan.

¹⁶ Na, ya manga utaw na magsapa', pagn-galanan nilan ya sambuk na matas pa kanilan pada yan ya magmatinaw sa pagsapa' nilan. Aw ya pagsasapa-ay nilan, yan ya magbugtu' sa kanilan pag-ayil.

¹⁷ Aw maynan uman ya pig-imo' na Tyumanem asini muna. Kay kaliman nan pakita' adti kanan manga utaw na atag nan kanilan ya kanan pigpakang aw dili' ma-uman ya pagbaya' nan. Aw pigmatinaw nan yeiy magi dun ni kanan pagsapa'.

¹⁸ Ya pakang aw ya sapa' alag dili' ma-uman, kay ya Tyumanem dili' maggalu'. Aw ya Tyumanem, yan ya gayed tadun pagpalaguyan. Aw asuntu

* **6:14** 6:13-14 Mabasa yeiy adti Génésis 22:16-17.

seiy, magkabagseg da ya kanaten ginawa pada pakasaligen ya kanaten pag-iman na tumanen saba na Tyumanem ya kadég na pigpakang nan,

¹⁹ aw dili' kitadun kabullugan. Aw ya pag-iman tadun kanan, kasiling na angkla na magpakatagen sa barko. Aw asuntu seiy, mabatug da tadun ya pagseled adti asdangan nan kay wala' da ya nyakasaliben.*

²⁰ Si Jisus nyuna la saba kanaten adti tengteng pag-eya-an na Tyumanem, aw nya-imo' sakanan To-o Matas na Magdadugsu-ay na wala' ya tyamanan, kasiling na pagkamagdadugsu-ay ni Mélkizédék.

7

Ya magdadugsu-ay na si Mélkizédék

¹ Si Mélkizédék, yan ya hari' sa banwa na Salim asini muna, aw yan uman ya magdadugsu-ay na migpatenga' sa manga utaw adti Tyumanem na To-o Matas. Aw syumungun sakanan kan Abraham na nyuli' da lekat adti pagtanam sa manga hari' na pigdeg nan, aw miglong kan Abraham, “Pakadyawun kaw galu na Tyumanem.”

² Aw tigkas yan, nyatag si Abraham kan Mélkizédék sa kapulu' lekat adti kadég na nyataban nan. Na, yan ya kakawasan na ngalan ni Mélkizédék: hari' na gayed dyumalug sa pagkaliman na Tyumanem. Aw yan ya

* **6:19** 6:19 Ya kakawasan seiy, wala' da ya makabalabag kanaten adti Tyumanem kasiling na madakmel na téla na pigsaliben sa Tambi' na Pigtani adti Tyumanem na awun ni Témplo dun ni Jerusalem. Mabasa yeiy adti kapitulu 9.

kakawasan na Salim: kalinaw. Yanagaw, si Mélkizédék, yan uman ya hari' na kalinaw.

³ Wala' ka-edē-i kun singalan ya ama nan aw ina nan aw ya kanan manga tyugbulan. Wala' uman ka-edē-i ya allaw na pagkaütaw nan aw ya kanan pagkamatay. Manang ya pagkamagdadugsu-ay nan wala' ya tyamanan, kasiling saba na pagkamagdadugsu-ay na Ise' na Tyumanem.

⁴ Anenganengen tadun ya katas na dengeg ni Mélkizédék. Pangkay ya kanaten tyugbulan na si Abraham nyatag kanan sa kapulu' na nyataban nan lekat adti tanam.

⁵ Na, ya sambuk na buwadbuwad ni Abraham, yan si Libi.* Aw dun ni Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis, olo' buwadbuwad ni Libi ya ma-imo' manga magdadugsu-ay. Aw silan ya umba' dumawat sa kapulu' lekat adti manga eped nilan na utaw na Isra-él na alag uman buwadbuwad ni Abraham.

⁶ Manang si Mélkizédék dyumawat sa kapulu' ni Abraham pangkay beke' sakanan na buwadbuwad ni Libi. Aw magi sa paglong ni Mélkizédék, pig-atagan pa nan si Abraham sa manga kadyawan pangkay pigpakangan da na Tyumanem si Abraham sa manga kadyawan.

⁷ Aw kya-edē-an tadun na matas pa ya nyatag sa manga kadyawan kay sa dyumawat.

⁸ Aw anenganengen tadun uman ya manga magdadugsu-ay adti Tyumanem na dyumawat sa

* 7:5 7:5 Si Moysis aw mangud nan na si Aaron, alag buwadbuwad ni Libi. Aw sa pag-atag na Tyumanem kan Moysis sa Uldin, lyumabay da ya sobla upatenggatus ya umay lekat adti manga allaw ni Abraham aw si Mélkizédék.

kapulu'. Buwadbuwad silan ni Libi na awun kamatayen. Manang wala' ya pigpasulat na Tyumanem sa pagkamatay ni Mélkizédék.

⁹ Aw yanagaw makapaglong galu kitadun na pangkay si Libi ya dumawat sa kapulu', manang magi sa pig-imo' ni Abraham kasiling na nyaka-atag da si Libi sa kapulu' nan adti kan Mélkizédék.

¹⁰ Kay dun ni allaw na pagkita' ni Abraham aw si Mélkizédék, wala' pa si Libi kaütaw, kay un pa sakanan ma-imo' buwadbuwad ni Abraham, manang kasiling na nyaka-atag da uman sakanan sa kapulu' magi kan Abraham.

Si Jisus aw si Mélkizédék

¹¹ Na, kun nyabatug pa nyalingeb ya palpa na Tyumanem magi sa pagdugsu' na manga buwad-buwad ni Libi kasiling na pigpasugu' dun ni Uldin, dili' da ka-ilangan na madi pa ya sambuk na magdadugsu-ay na kasiling ni Mélkizédék pada sayuwan ya pagkamagdadugsu-ay ni Aaron na buwadbuwad ni Libi.

¹² Aw kun sayuwan ya pagkamagdadugsu-ay, sayuwan uman ya manga sugu' dun ni Uldin.

¹³ Kay ya sambuk na migpatenga' na pigpa-edé' dadan na Tyumanem asini muna, yan si Jisus. Wala' sakanan lekat adti buwadbuwad ni Libi, manang lekat baling adti eped na buwadbuwad na wala' pamalli-a na ma-imo' magdadugsu-ay.

¹⁴ Nyabangal da adti kadég tadun na ya kanaten Pangulu na si Jisus lyumekat baling adti manga buwadbuwad ni Juda. Aw sa paglong

ni Moysis kun kanyan buwadbuwad ya ma-imo' magdadugsu-ay adti Tyumanem, wala' nan kasampeti ya buwadbuwad ni Juda.

¹⁵ Aw to-o pa nyabangal na pigsayuwan da ya manga magdadugsu-ay lekat adti buwadbuwad ni Libi asuntu na nyadi la ya sambuk na magdadugsu-ay na kasiling ni Mélkizédék,

¹⁶ aw ya pagka-imo' nan magdadugsu-ay beke' na asuntu sa kanan tyugbulan na kasiling na pigsugu' na Tyumanem dun ni Uldin, manang asuntu sa katulus nan kay pigdeg da nan ya kamatayen.

¹⁷ Aw pigmatinaw yeiy dun ni pigpasulat asini muna:

“Ikaw ya magdadugsu-ay na mgpatenga' sa manga utaw adi kanak na wala' ya tyamanan,

kasiling na pagkamagdadugsu-ay ni Mélkizédék.” *

¹⁸ Dili' da saba ka-ilangan ya muna pa-agi na pagdugsu' na pigsugu' na Tyumanem, asuntu na dili' mabatug na muna pa-agi ya paglanas sa manga sala'.

¹⁹ Kay dili' masambat na Uldin ya pagtulid sa manga utaw. Manang dun ni bagu na pakang, awun imanen tadun na to-o pa madyaw kay yeiy ya du-an na makapalapit da kitadun adti Tyumanem.

²⁰ Aw ya bagu na pakang to-o pigpakabagseg na Tyumanem magi sa pagsapa' nan pada dayaw mag-iganget. Idtu muna sa pag-imo' na Tyumanem sa manga buwadbuwad ni Libi magdadugsu-ay, wala' sakanan pagsapa'.

* **7:17** 7:17 Mabasa yeiy adti Salmo 110:4.

21 Manang si Jisus nya-imo' sakanan magdadugsu-ay magi sa pagsapa'. Aw si Jisus ya pigpalabet na Tyumanem dun ni pigpasulat nan asini muna:

“Migsapa' ya Tyumanem,

aw ya kanan anenganeng dili' ma-uman.

Aw law nan, 'Ikaw ya magdadugsu-ay na wala' ya tyamanan.' ” *

22 Aw asuntu sa sapa' yeiy, dun da kabangal na magi kan Jisus, tengteng tumanen na Tyumanem ya pakang nan na to-o madyaw adti manga utaw.

23 Madég ya magdadugsu-ay adti Tyumanem na magsayusayu, manang dili' silan magpakapadeleg sa imo-unun nilan kay alag silan magkamatay aw pagsayuwan.

24 Manang si Jisus kenne' na pagkamagdadugsu-ay nan na wala' ya tyamanan aw dili' sakanan pagkasayuwan.

25 Yanagaw, mabatug nan ya pagpaluwa' sa manga utaw na magpalapit adti Tyumanem magi kanan. Aw asuntu na gayed awun sakanan na wala' ya tyamanan, yan da ya manawagtawag kanaten adti Tyumanem.

26 Si Jisus saba ya To-o Matas na Magdadugsu-ay na ka-ilangan tadun. Wala' ya sala' dun ni kanan, aw dili' sakanan kasiling na kadég na utaw na makasasala'. Aw adtu la sakanan ni tas na langit aw pigbasaan na kadég.

27 Aw dili' nan ka-ilangan magdugsu' kada allaw. Dili' sakanan kasiling na manga magdadugsu-ay na silan ya muna magdugsu'

* 7:21 7:21 Mabasa yeiy adti Salmo 110:4.

asuntu sa kanilan manga sala' aw pagkatigkas yan kana manga eped da uman sala'. Kay minsan da olo' ya pagdugsu' sa kanan pagka-utawun asuntu sa manga sala' na manga utaw.

²⁸ Na, ya manga utaw na nya-imo' pangulu na manga magdadugsu-ay, pigpamalli' silan magi sa Uldin pangkay awun pagsala' kanilan. Manang magi sa sapa' na Tyumanem na nyakamoli sa Uldin, pigtani nan ya kanan Ise' na yan ya umba' ma-imo' kanaten To-o Matas na Magdadugsu-ay na wala' ya tyamanan.

8

Si Jisus ya To-o Matas na Magdadugsu-ay na pigpakang na Tyumanem

¹ Na, ini ya tengteng puntu na piglong nami kamayu: Awun saba To-o Matas na Magdadugsu-ay na migpatenga' kanaten na adtu la ni tas na langit. Nyingkud sakanan apit adti kalintu na trunu na Ama na yan ya Tyumanem na to-o pagdeyen.

² Aw pig-imo' nan ya kanan manga imo-unun dun ni tengteng pagsimbaan sa Tyumanem. Aw ya pagsimbaan yeiy, wala' na manga utaw imo-a manang Tyumanem ya mig-imo'.

³ Asini tas na lupa', ya pigpamalli' na ma-imo' pangulu na manga magdadugsu-ay, yan ya mag-atag sa manga dugsu' adti Tyumanem. Yanagaw ya kanaten uman To-o Matas na Magdadugsu-ay, ka-ilangan na awun uman kanan atag na dugsu'.

⁴ Na, kun kenne' ni Jisus asini tas na lupa', dili' sakanan ma-imo' magdadugsu-ay kay awun da

manga magdadugsu-ay na dyumalug sa Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis. *

⁵ Aw ya pagsimbaan nilan sa Tyumanem, olo' yeiy alung sa adti tas na langit. Kya-edean tadun kay piglongan na Tyumanem si Moysis, “Sa pag-imo' mayu sa un pagsimbaan kanak, magpakatadeng kaw na dayaw mu madalug ya kadég na pigpakita' ku kanmu adti buntud.”*

⁶ Manang to-o pa madyaw ya imo-unun ni Jisus na migpatenga' adun kay sa manga magdadugsu-ay na migpatenga' adti Témplu. Kay to-o pa madyaw ya bagu na pakang na Tyumanem, asuntu na pigpaligena' nan dun ni kanan manga pigpakang na to-o pa madyaw.

⁷ Kun nyalingeb pa na muna pakang ya palpa na Tyumanem, dili' da ka-ilangan ya bagu.

⁸ Manang kyinita' na Tyumanem na awun pa pagsala' sa pagdalug na manga utaw na Isra-el sa muna pakang. Yanagaw miglong ya Tyumanem: “Dumateng ya allaw na mag-imo' aku sa bagu na pakang adti manga utaw na Isra-él aw sa manga utaw na Juda.

⁹ Aw dili' da kasiling na tagna' na pakang ku idtu muna na pig-imo' ku adti manga tyugbulan

* **8:4** 8:4 Dun ni manga allaw ni Jisus, kenne' pa na manga magdadugsu-ay migdugsu' adti Témplu dun ni Jérusalim. Pangkay mig-imo' ya Tyumanem sa bagu na pakang magi kan Jisus, manang lekat na pagkamatay ni Jisus, kapatan ya umay na migpadeleg silan migdugsu', menda' na pigkalat na manga sundalu na Roma ya Témplu dun ni umay na 70. * **8:5** 8:5 Mabasa adti manga kapitulu 25-26 na Éxodo ya manga piglong na Tyumanem kan Moysis sa pag-imo' sa un pagsimbaan kanan asini tas na lupa'.

nilan
dun ni pag-agak ku kanilan lekat adti nasud na
Ihriptu.

Wala' nilan padelega ya pagdalug sa manga sugu'
ku,

yanagaw pigpabaya-an da ku silan.

¹⁰ Manang ini ya bagu na pakang na un ku imo-un
sa manga buwadbuwad ni Isra-él sa manga
allaw na dumadateng pa:

Betang ku ya kanak manga sugu' dun ni anenga-
neng nilan

aw dayaw ku tanemen adti seled nilan.

Ma-imo' aku Tyumanem nilan,

aw silan uman ma-imo' kanak manga utaw.

¹¹ Aw dili' da nilan ka-ilangan palna-uwan ya
kanilan manga eped kun singalan aku,
kay alag da silan maka-edē' kanak,
pangkay ya manga tagitu' aw manga utaw na
dengganen.

¹² Kay kallatan ku silan,

aw kalingawan da ku ya manga malatay na imo-
unun nilan,

aw dili' da ku anenganengen ya manga sala' nilan.'
„ *

¹³ Yanagaw, sa paglong na Tyumanem na awun
bagu na pakang, dun da nan pa-edē-an na wala' da
ya katukanan sa muna pakang, aw dili' madugay
malagak da.

9

Ya pagsimba na manga utaw na Isra-él

* **8:12** 8:8-12 Mabasa yeiy adti Jérémias 31:31-34.

¹ Na, ya muna pakang na Tyumanem adti kanan manga utaw na Isra-él, awun manga sugu' sa pag-imo' sa un pagsimbaân kanan aw manga pa-agi sa pagsimba.

² Adti seled, awun duwa ya tambi' na alag pig-tani adti Tyumanem. Aw dun ni tagna' na tambi', awun pigpa-indeg na saleng na pitu ya sulu-anan, aw awun uman lamisa na pagbetangan sa sampulu' tag duwa kalapid ya pan na pagdugsu' adti Tyumanem.

³ Aw adti tadtu na tagna' na tambi', awun uman Tambi' na Pigtani adti Tyumanem na pigsal-ibenan na to-o madakmel na téla.

⁴ Dun ni Tambi' na Pigtani adti Tyumanem, awun sunuganan sa insénso. Aw dun uman ya kaban na pigbetangan sa duwa ya lapidan na batu na pigsulatan sa sampulu' ya sugu'. Adti seled uman na kaban ya kulun na pigdayawan sa mana.* Aw dun uman ni seled ya bangka' ni Aaron na nyanalingsing. Ya sunuganan aw ya kaban aw ya kulun alag yeiy pigtapli-an na bulawan.

⁵ Aw adti tas na sab na kaban awun duwa ya inutaw na kasiling na gya na anghil na pigtawag na kérubim, aw yeiy ya pangilala na awun ya Tyumanem. Pigsalindungan na manga panid nilan ya “Ingkudanan na Kallat na Tyumanem.” Manang ya kadég yeiy, dili' mabus mapalabet adun.

⁶ Yanagaw sa abus da katagilan ya kadég yeiy, kada allaw sumeled da ya manga magdadugsu-ay

* **9:4 9:4** Ya mana, yan ya pagkanen asini muna na pigpadala na Tyumanem lekat adti langit sa manga utaw na Isra-él talana nilan migpasinan adti banwa na Kana-an.

adti tagna' na tambì' pada imo-un nilan ya kanìlan imo-unun.

⁷ Manang ya Tambì' na Pigtani adti Tyumanem, minsan olo' kada umay makaseled ya pangulu na manga magdadugsu-ay pada magpatenga' sa manga utaw adti Tyumanem. Dili' makaseled sakanan kun wala' ya dalaen nan na dugu' na ayep na abus da nan dugsu-an asuntu sa kanan manga sala' aw dala uman ya sala' na manga utaw na wala' nilan ka-ede-i na sala' ya nya-imo' nilan.

⁸ Aw pigbangal na Ispiritu Santo na dili' makaseled ya manga utaw adti Tambì' na Pigtani adti Tyumanem, yanagaw dili' pa silan makapalapit adti asdangan nan talana na dun pa ya muna pa-agi na pagdugsu'.

⁹ Alag yeiy pundinganan kanaten. Dun ni muna pa-agi, ya manga dugsu' adti Tyumanem dili' makalinis sa anenganeng na manga utaw. Gayed pa silan piglinggal na kanìlan anenganeng.

¹⁰ Pangkay pigdalug nilan ya manga sugu' dun ni Uldin sa pagkan aw pag-inem, aw manga katanem sa paglinis sa lawas, manang wala' kalinisi ya kanìlan anenganeng menda' sa allaw na dyumateng ya bagu na pa-agi.

Si Kristu ya bagu na agiyanan

¹¹ Manang adun, nyadi la si Jisu-Kristu na yan ya nya-imo' To-o Matas na Magdadugsu-ay na migpatenga' sa manga utaw adti Tyumanem, aw madég ya manga kadyawan adti kanaten asuntu sa bagu na pakang. Aw pigpadeleg nan ya kanan imo-unun adti pagsimbaan na to-o pa madyaw na

wala' imo-a na manga utaw aw wala' yeiy asini tas na lupa' manang adti tas na langit.

¹² Si Jisus minsan da seled dun ni pagsimbaan na awun ni tas na langit. Aw magi sa kanan dugu', piglekat nan ya manga utaw lekat adti pag-allang na manga sala' nilan, pada makatagtun kitadun sa ginawa na wala' ya katigkasan. Kay kanan dugu' saba ya pigdugsu' aw beke' na dugu' na manga kambing aw tudu na baka kasiling na muna paagi.

¹³ Adti Uldin, kun ya utaw kalipa-an, kalinisan sakanan magi sa dugu' na manga kambing aw tudu na baka. Aw kun awun utaw na kalipa-an asuntu sa pag-awid nan sa lawas na utaw na nyatay, magsunug silan sa bubay na nati na baka, aw ya abu pagsabug nilan adti utaw na kyalipa-an.

¹⁴ Manang to-o pa dun dakula' ya mabatug na dugu' ni Kristu. Kay magi sa Ispiritu Santo na wala' ya tyamanan, pigtumbay ni Kristu ya kanan pagka-utawun na wala' ya se-ey adti Tyumanem pada ma-imo' dugsu' kalyu sa sala' na manga utaw. Aw asuntu sa pig-imo' nan yeiy, kalinisan da ya kanaten anenganeng lekat adti manga imo-unun na malatay, aw mabatug da tadun ya pag-imo' sa imo-unun na Tyumanem na Gayed Awun.

¹⁵ Yanagaw yeiy ya du-an na si Kristu ya migpatenga' kanaten adti Tyumanem dun ni bagu na pakang. Magi sa pagkamatay nan adti krus, piglekat nan ya manga utaw na lyumakad sa manga sugu' dun ni Uldin adti muna pakang. Aw ya kadég na pigtawag na Tyumanem, makadawat da sa pigpakang nan na wala' ya tyamanan.

¹⁶⁻¹⁷ Kasiling na utaw na mig-imo' sa pakang sa kanan ayawanan. Dili' matagtun na un ayawan kun utaw pa ya mig-imo' sa pakang. Manang kun kapulbaan na nyatay da ya mig-imo' sa pakang, na, matagtun da na utaw na pig-atagan sa ayawanan.

¹⁸ Maynan uman ya muna pakang na Tyumanem, pagpa-iligen ya dugu' na pigdugsu' aw dun da pag-iganget ya pakang.

¹⁹ Kay pagkatigkas ni Moysis magpalna-u sa kadég na manga sugu' dun ni Uldin adti manga utaw na Isra-él, pigkamang nan ya dugu' na manga tudu na baka aw manga kambing, aw pigdali-an nan na tubig. Tigkas yan, migkamang sakanan sa manga sanga na isopo aw pigbangget dun ya bulbul na karniro, aw pig-elem nan adti dugu', aw pigpisikan nan ya libru na piglulun na pigsulatan sa manga sugu' dun ni Uldin, aw pigpisikan nan uman ya kadég na utaw dun.

²⁰ Aw miglong si Moysis kanilan, “Ya dugu' yeiy, yan ya migpakasalig sa pakang na Tyumanem na pigsugu' nan na un mayu dalugun.”

²¹ Aw pigpisikan uman ni Moysis na dugu' ya kadakula' na pagsimbaan sa Tyumanem dala ya manga pagkana' na paggamiten na manga magdadugsu-ay sa pagsimba.

²² Dun ni Uldin, magi sa dugu' mabus galu kalinisan ya kadég.

Aw kun wala' ya pagpa-ilig sa dugu' lekat adti pigdugsu', dili' malanas ya manga sala' na manga utaw.

To-o pa madyaw ya dugsu' ni Jisus

23 Ya pagsimbaan na manga utaw na Isra-él sa Tyumanem, olo' yeiy alung na pagsimbaan na awun ni tas na langit. Yanagaw, ya pagsimbaan na manga utaw na Isra-él sa Tyumanem, dala ya manga pagkana' dun ni seled, ka-ilangan alag linisan magi sa dugu' lekat adti ayep na pigdugsu'. Manang ya pagsimbaan na awun ni tas na langit, ka-ilangan na to-o pa madyaw ya dugsu' dun.

24 Kay si Kristu wala' seled adti Tambi' na Pigtani adti Tyumanem na pig-imo' na manga utaw, kay olo' yeiy alung sa tengteng pagsimbaan. Manang syumeled sakanan baling adti tengteng pagsimbaan na awun ni tas na langit aw adtu la sakanan migpatenga' kanaten adti asdangan na Tyumanem.

25 Aw wala' sakanan kasiling na pangulu na manga magdadugsu-ay na kada umay minsan magseled adti Tambi' na Pigtani adti Tyumanem na magdala sa dugu' na ayep na pigdugsu' da.

26 Kay kun salutsalutun pa ni Kristu ya pagdugsu' sa pagka-utawun nan, na, masalutsalut galu ya kanan pagti-is asuntu sa sala' na manga utaw lekat pa na pag-imo' sa kadakula' na banwa. Manang minsan da olo' ya pagkadi nan adun na manga kamoliyan na allaw na yan ya paglanas sa manga sala' na manga utaw magi sa pagdugsu' nan sa kanan pagka-utawun.*

27 Na, minsan da olo' ya pagkamatay na utaw, aw pagkatigkas yan, ukuman da sakanan na Tyumanem.

* 9:26 9:26 Ya “manga kamoliyan na allaw” asini birsikulu, yan ya lekat na pagkaütaw ni Jisus taman na pagliku' nan.

²⁸ Aw si Kristu uman, minsan da ya kanan pagdugsu' na yan ya kanan pagkamatay adti krus pada malanas ya manga sala' na kadég na manga utaw. Aw sa pagliku' nan salut asini tas na lupa', dili' da magdugsu' na un maglanas sa manga sala', manang dayaw nan lingebeben ya pagpaluwa' sa kadég na tyumagad kanan.

10

¹ Kay ya Uldin na pig-atag na Tyumanem adti manga utaw na Isra-él, olo' yeiy alung sa manga kadyawan na dumadateng pa. Yanagaw pangkay gayed silan migdugsu' kada umay adti Tyumanem, manang dili' pa yeiy umba' kanilan maka-imo' na wala' ya pagsala' kanilan adti asdangan na Tyumanem.

² Kun nyabatug pa na manga migsimba adti Tyumanem ya paglinis sa kanilan manga sala' magi sa pagdugsu' nilan, dili' da galu malinggal ya anenganeng nilan, aw dili' da silan salut magdugsu'.

³ Manang dun ni kanilan pagdugsu' kada umay, olo' yeiy baling magpa-anenganeng sa manga sala' nilan.

⁴ Kay ya dugu' na manga tudu na baka aw manga kambing dili' makalanas sa manga sala' na utaw.

⁵ Yanagaw idtu na pagkadi ni Kristu asini tas na lupa', miglong sakanan adti Ama,
“Wala' kaw katutuki sa pagdugsu' nilan sa ayep
aw sa eped pa na pigdugsu' nilan.
Yanagaw pigtagilanan aku mu sa lawas na yeiy ya
umba' pagdugsu'.

⁶ Wala' kaw pagleya sa kadég na dugsu' na pag-sunugun adti dugsu-anan,

aw manga eped pa na pigpandugsu' pada kalin-isan galu silan sa kanilan manga sala'.

⁷ Yanagaw miglong aku kanmu, 'Ini aku na un magtuman sa kanmu pagkaliman, kasiling na pigpasulat mu asini muna.' ” *

⁸ Dun ni tagna' na piglong ni Kristu, pangkay madég ya punganan na pagdugsu' dun ni Uldin dala ya pagsunug sa lawas na ayep pada makamang ya manga sala' na utaw, manang wala' katu-tuki ya Tyumanem sa maynan na pagdugsu'.

⁹ Aw tigkas yan, miglong pa si Jisus adti Ama, “Ini aku na un magtuman sa kanmu pagkaliman, kasiling na pigpasulat mu asini muna.” Yanagaw pigsayuwan na Tyumanem ya muna pa-agi na pagdugsu'.

¹⁰ Aw asuntu na pigtuman ni Jisu-Kristu ya pagkaliman na Tyumanem, kyalinisan kitadun sa kanaten manga sala'. Minsan da nan olo' imo-a magi dun ni pagdugsu' nan sa kanan lawas.

¹¹ Dun ni muna pa-agi, ya manga magdadugsu-ay kada allaw awun silan gayed ni kanilan imo-unun pada magdugsu' adti Tyumanem. Aw pangkay gayed pigsalutsalut ya manga imo-unun yeiy, manang wala' kalanas ya sala' na manga utaw.

¹² Manang minsan da si Jisus pagdugsu' sa kanan pagka-utawun asuntu sa manga sala' tadun, aw yan da olo' ya umba' aw dili' da

* **10:7** 10:5-7 Mabasa yeiy adti Salmo 40:6-8.

salutsalutun. Aw tigkas yan, nyingkud sakanan apit adti kalintu na Tyumanem.

¹³ Aw adun, adtu la sakanan tyumagad menda' na mabus degen ya kadég na manga po-on nan aw alag nan silan betang adti salad na kanan siki. *

¹⁴ Magi sa sambuk na dugsu', dayaw nan piglanas ya manga sala' tadun aw kyalinisan da kitadun na wala' ya tyamanan.

¹⁵ Aw ya Ispiritu Santo, yan ya migmatinaw adi kanaten sa piglong na Tyumanem asini muna:

¹⁶ “Ini ya bagu na pakang na un ku imo-un kanilan sa manga allaw na dumadateng pa:

‘Betang ku ya kanak manga sugu' dun ni anenganeng nilan

aw dayaw ku tanemen adti seled nilan.’ ”

¹⁷ Aw miglong pa sakanan,

“Dili' da ku anenganengen ya manga sala' nilan, aw kalingawan da ku ya manga malatay na imo-unun nilan.” *

¹⁸ Kun piglanas da ya sala' na manga utaw, dili' da ka-ilangan na magdugsu' pa kitadun sa manga ayep.

Ya pagpalapit tadun adti Tyumanem

¹⁹ Yanagaw, kay manga inulug ku na nyangintu-u, asuntu sa dugu' ni Jisus mabatug da tadun ya pagseled adti asdangan sa Tyumanem.

²⁰ Kay dun ni pagdugsu' nan sa kanan lawas, kasiling saba na pagkakisay na madakmel na téla na pigsaliben sa Tambi' na Pigtani adti Tyumanem. Aw ya syampetan yeiy, pig-uwangan nan

* **10:13** 10:13 Mabasa yeiy adti Salmo 110:1. * **10:17** 10:16-17 Mabasa yeiy adti Jérémias 31:33-34.

kanaten ya bagu na agiyanan pada makaseled da kitadun aw maka-indeg adti asdangan na Tyumanem. Aw ya agiyanan yeiy, yan ya maggagad kanaten adti ginawa na wala' ya katigkasan.

²¹ Aw asuntu na awun kanaten To-o Matas na Magdadugsu-ay na migdumala sa kasakupan na Tyumanem,

²² yanagaw dili' kitadun mabekenbeken magpalapit adti Tyumanem, asuntu sa tengteng na pagpangintu-u tadun kanan. Kay kya-edean da tadun na magi sa dugu' ni Kristu, kyalinisan da ya kanaten anenganeng aw kya-ugasan da kitadun sa tubig na to-o matinaw.

²³ Dili' naten botonan ya pag-iman sa kanaten pigpangintu-uan aw dili' kitadun magduwaduwa, kay ya migpakang kanaten kasaligan saba sakanan.

²⁴ Aw gayed kitadun magpakabagsegay sa ginawa pada magpadeleg ya paggaginawaay tadun aw ya pag-imo' sa manga imo-unun na madyaw.

²⁵ Aw dili' tadun pagpatenengen ya pagkatipun na kanaten kyanalaman, kasiling na pig-imo' na eped na manga mangintu-uway. Manang magpakabagsegay kitadun baling sa ginawa, labi la na kya-edean tadun na malapit da ya allaw na pagliku' na kanaten Pangulu na si Jisus.

²⁶ Kay kun pigdawat da tadun ya tengteng matinaw na palna-u manang kenne' tadun magpadeleg magpakasala', na, wala' da ya eped na pagdugsu' na kasiling na pig-imo' ni Jisus pada lanasen ya manga sala'.

²⁷ Yan dakman ya tyagadan na utaw na gayed migpakasala' ya to-o kallekanan na pag-agbel na

Tyumanem sa manga po-on nan adti atulun na miglagablab dun ni allaw na pag-ukum.

²⁸ Asini muna, kun lyumakad ya utaw sa Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis, aw kun matinawun na duwa aw kun tulu ya utaw, patayen saba sakanan na wala' ya kallat.

²⁹ Aw to-o pa dun malatay ya pa-emel-emel sa utaw na maggina-gina' sa Ise' na Tyumanem aw ya wala' pamasa sa dugu' nan na dayaw migpa-iganget sa pakang na Tyumanem. Kay magi sa dugu' nan, kyalinisan ya utaw sa manga sala' nilan. Aw to-o pa uman dun malatay ya pa-emel-emel sa migsupla sa Ispiritu Santo na yan ya agiyanan adti kallat na Tyumanem.

³⁰ Kya-ede-an tadun saba na Tyumanem ya mig-long seiy:

“Aku ya magmalit,
aw aku ya magpa-emel-emel.”

Miglong pa uman sakanan:

“Aku ya mag-ukum sa kanak manga utaw.” *

³¹ Aw to-o kallekanan ya Tyumanem na Gayed Awun kun yan ya magpa-emel-emel.

³² Na, dili' mayu pagkalingawan ya manga allaw na bagu pa kya-ilawan na matinaw na palna-u ya anenganeng mayu. Aw pangkay madég ya kalugan na kya-agiyan mayu manang nyati-is mayu, aw wala' kamu pag-ayaw sa kamayu pagpangintu-u.

³³ Pigpamulayaman kamu dun ni asdangan na madég na utaw aw pigpati-is aw pigmulamula

* **10:30** 10:30 Mabasa yeiy adti Déutéronomiyo 32:35-36.

kamu nilan. Aw pangkay kun eped mayu ya pig-imo-an sa maynan, manang kasiling na kamu ya pigpati-is, asuntu na pigkallatan aw pigtabangan mayu silan.

³⁴ Aw to-o kamu nyallat sa manga eped mayu na mangintu-uway na nyakalabusu. Aw pangkay pigpangamang ya kamayu ka-unan aw kuwalta, manang pigdawat mayu na awun pagleya. Kay kya-edo-an da mayu na to-o pa madyaw ya nyatag-tun mayu adti tas na langit na dili' magkalagak.

³⁵ Yanagaw dili' mayu pagbotonan ya kamayu pagpangintu-u sa Tyumanem, kay dakula' saba ya un mayu madawat.

³⁶ Ka-ilangan padelegen mayu ya pag-imo' sa pagkaliman na Tyumanem pangkay unu ya pagti-is na un dumateng. Aw madawat mayu ya kadég na pigpakang nan.

³⁷ Kay pigpasulat nan asini muna:
“Agpet da dumateng ya utaw na pigpakang ku aw dili' da madugay ya pagdateng nan.

³⁸ Aw ya utaw na piglanas da ya kanan sala', matagtun nan ya tengteng ginawa na wala' ya katigkasan
asuntu na pyangintu-uwan aku nan.
Manang kun ayawan nan ya pagpangintu-u nan kanak,

dili' aku katutukan kanan.” *

³⁹ Dili' kitadun kasiling na manga utaw na tyu-malikud sa pagpangintu-u nilan. To-o malatay ya kanilan datengan. Manang kitadun na migpade-leg nyangintu-u, makaluwa' saba.

* **10:38** 10:28 Mabasa yeiy adti Habakkuk 2:4.

11

Ya pagpangintu-u sa Tyumanem

¹ Na, unu ya kakawasan na pagpangintu-u sa Tyumanem? Ya pagpangintu-u, yan ya pagsalig tadun sa kanaten pig-iman. Pangkay wala' pa tadun kita-a ya kadég na pigpakang na Tyumanem manang kenne' tadun sakanan pigpangintu-uwan.

² Magi sa pagpangintu-u na kanaten manga mangkatikadeng asini muna, kyatutukan ya Tyumanem kanilan.

³ Asuntu sa pagpangintu-u sa Tyumanem, kyaede-an tadun na pig-imo' nan ya kadakula' na banwa magi sa paglong nan. Yanagaw ya kadég na pig-imo' nan na pagkita-en, alag yeiy pig-imo' lekat adti dili' pagkita-en.

⁴ Asuntu sa pagpangintu-u ni Abél, migdugsu' sakanan adti Tyumanem, aw to-o pa madyaw ya kanan dugsu' kay sa kan Cain. Aw asuntu sa pagpangintu-u nan, matulid da sakanan adti Tyumanem, aw pigmatinaw yeiy magi dun ni pagdawat na Tyumanem sa dugsu' ni Abél. Yanagaw pangkay nyatay da si Abél, manang ya pig-imo' nan kenne' na nyakapalna-u kanaten.

⁵ Aw asuntu uman sa pagpangintu-u ni Inuk, pigkamang sakanan na Tyumanem pada dili' nan apeten ya pagkamatay asini tas na lupa', aw wala' da sakanan kita-a. Kay idtu muna sa wala' pa sakanan kamanga, pigmatinaw da dadan na kyatutukan ya Tyumanem kanan.

⁶ Kun wala' ya pagpangintu-u na utaw sa Tyumanem, dili' nan mabatug ya pagpakatutuk

kanan. Kay kun ya utaw malim magpalapit adti kanan, ka-ilangan nan pangintu-uan na awun Tyumanem, aw pangintu-uan nan uman na awun atag nan adti manga utaw na malim maka-ede' kanan.

⁷ Aw asuntu uman sa pagpangintu-u ni Nuwi, pigpakanyegan nan ya piglong na Tyumanem sa un dumateng asini tas na lupa' pangkay wala' pa nan kita-a. Yanagaw mig-imo' sakanan sa arka pada makaluwa' sakanan lekat adti lenep dala ya kanan pamilya. Aw asuntu sa pagpangintu-u ni Nuwi, dun da ka-ede-i na makasasala' ya kadég na utaw manang pigdawat sakanan na Tyumanem kasiling na wala' ya sala'.

⁸ Aw asuntu sa pagpangintu-u ni Abraham, pigtuman nan ya piglong kanan na Tyumanem na madtu ni banwa na pigpakang kanan na Tyumanem na un patagtun kanan. Yanagaw pig-indegan nan ya kanan banwa aw nyanaw pangkay wala' nan ka-ede-i kun ayin ya banwa na un nan kadtuan.

⁹ Asuntu sa pagpangintu-u nan, nyeya' sakanan dun ni banwa na pigpakang kanan kasiling na dumadayu. Ya kanilan pig-eya-an yan ya layaglayag na inabelan, aw maynan uman ya ise' nan na si Isa-ak aw ya umpu nan na si Jakub. Manang nya-ede' silan na matagtun nilan ya pigpakang kanilan na Tyumanem.

¹⁰ Kay ya tengteng na pigtagadan ni Abraham, yan ya syudad na wala' ya tyamanan na dadan pigtagilan aw pig-imo' na Tyumanem.

¹¹ Aw asuntu uman sa pagpangintu-u, nyaka-ise' ya kaubayan ni Abraham na si Sara pangkay

dili' sakanan magpaka-ise' aw to-o la buyag, kay syumalig sakanan na tumanen na Tyumanem ya pigpakang nan kanilan.

¹² Yanagaw lekat adti kan Abraham ya to-o madég na buwadbuwad, pangkay wala' da ya pag-iman nan na maka-ise' pa. Aw ya kadég na buwadbuwad nan kasiling na kadég na bitun adti langit aw pantad na dagat na dili' ma-iyap.

¹³ Ya kadég na manga utaw yeiy na awun pagpangintu-u, wala' pa nilan kadawat ya manga pigpakang na Tyumanem idtu na utaw pa silan. Manang kya-edean nilan na tumanen na Tyumanem ya manga pigpakang nan kanilan. Aw migleya silan, kay kasiling na kyinita' da nilan adti ma-una ya un dumateng. Aw piglong nilan ya tengteng matinaw na olo' silan dumadayu asini tas na lupa'.

¹⁴ Aw ya manga utaw na miglong seiy, dun da kabangal na awun pa pyaninaw nilan na banwa na tengteng kanilan eya-anan.

¹⁵ Kay kun gayed pa nilan pig-anenganeng ya banwa na pig-indegan nilan, mabatug pa nilan ya pagliku' dun.

¹⁶ Manang yan baling ya to-o nilan pigkaliman na eya-an ya syudad na pigtagilan kanilan na adti tas na langit. Yanagaw wala' kamulamula ya Tyumanem na tawagen sakanan na Tyumanem nilan.

¹⁷ Na, kaliman na Tyumanem tanda-en ya pagpangintu-u ni Abraham. Aw asuntu sa pagpangintu-u nan, pigtuman nan ya sugu' na Tyumanem aw pigdugsu' nan galu ya kanan ise' na tamisa na si Isa-ak, pangkay dun ni kan Isa-ak

katuman ya manga pigpakang na Tyumanem kanan,

¹⁸ law nan, “Magi kan Isa-ak, ma-imo' kaw tyug-bulan sa kadég na manga buwadbuwad na pigpakang ku kanmu.”

¹⁹ Kay syumalig si Abraham na mabatug saba na Tyumanem matawun si Isa-ak lekat adti pagkamatay. Yanagaw kasiling na nyataw si Isa-ak lekat adti pagkamatay aw nyakaliku' adti ama nan.

²⁰ Aw asuntu sa pagpangintu-u ni Isa-ak, pig-atagan nan na manga kadyawan ya mangayse' nan na si Jakub aw si Isaw magi sa paglong nan. Piglongan nan silan na awun manga kadyawan na un dumateng kanilan adti moli pa na allaw. *

²¹ Aw asuntu uman sa pagpangintu-u ni Jakub, sa un da sakanan matay, pig-atagan nan sa manga kadyawan ya duwa ya umpu nan na mangayse' ni José. Aw dyumukduk dun ni kanan bangka' na migsimba sa Tyumanem. *

²² Aw asuntu sa pagpangintu-u ni José, nyamalintugun sakanan sa manga inulug nan na miglong: “Pagdateng da na allaw na mindeg ya manga utaw na Isra-él lekat asini banwa na Ihiptu, dalaen nilan ya pesa' ku aw lebeng adti banwa na Canaan.” *

²³ Aw asuntu uman sa pagpangintu-u na mangkatikadeng ni Moysis, wala' silan kallek sa sugu' na para-un na yan ya hari' sa Ihiptu. * Sa

* **11:20** 11:20 Mabasa yeiy adti Génésis 27:27-29. * **11:21** 11:21

Mabasa yeiy adti Génésis 48. * **11:22** 11:22 Mabasa yeiy adti

Génésis 50:24-26. * **11:23** 11:23 Mabasa adti Éxodo 1:15 taman adti 2:10 ya sugu' na hari'.

pagkita' nilan na to-o madyaw ya kanilan ise' na bagu nyāutaw, yanagaw pigtagu' nilan sakanan aw wala' nilan pakitaan seled na tulumbulan.

²⁴ Aw asuntu sa pagpangintu-u ni Moysis, sa pagkadakula' da nan, dili' malim sakanan tawagen na ise' na biya' na para-un.

²⁵ Yan baling ya pigkaliman nan ya sumambuk dun ni pagti-is na manga utaw na Tyumanem kay sa sumambuk dun ni pagleya sa pag-imo' sa sala' na olo' magpaka-agi.

²⁶ Kay pangkay dakula' to-o ya ka-unan na matagtun nan galu dun ni Ihiptu, manang pigkeleān nan yeiy. Pigkaliman nan baling ti-isen ya pagpamulayam asuntu sa Misiyas na un pa padala na Tyumanem. Aw pigtibulluk nan ya kanan anenganeng adti dakula' na un pa nan madawat adti Tyumanem.

²⁷ Aw asuntu uman sa pagpangintu-u ni Moysis, pig-indegan nan ya banwa na Ihiptu aw wala' kallek sa kadaman na hari'. Aw migpadeleg adti pigpa-imo' kanan na Tyumanem pangkay awun manga kalugan, kay liwan na pigkita' da nan ya Tyumanem na dili' pagkita-en.

²⁸ Aw asuntu sa pagpangintu-u nan, piglongan nan ya kadég na manga utaw na Isra-él na galisan nilan na dugu' na karniro ya lindeg aw balabag na suwangan na balay nilan, pada dili' pamatayen na anghil ya kamagulangan na ise' nilan. Aw dun ni piglong nan, dun da nan imo-a kada umay ya Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem. *

* **11:28** 11:28 Mabasa yeiy adti Éxodo 12:1-30.

29 Asuntu uman sa pagpangintu-u na manga utaw na Isra-él, tyumalipag silan sa Dagat na Mapula kasiling na nyanaw silan dun ni lupa' na magdang. Manang ya manga Ihptuwanen na dyumalug kanilan, nyabus nyangkalemes. *

30 Asuntu uman sa pagpangintu-u na manga utaw na Isra-él, nyagettan ya matas na inalad na batu na syudad na Jériko pagkatigkas nilan libedlibedan seled na pitungallaw.

31 Aw asuntu sa pagpangintu-u, si Rahab na miggalin sa pagkakaubayan nan, pigpa-ebeng nan ya duwa ya utaw na pigsugu' ni Joswé na manilib sa syudad na Jériko. Yanagaw wala' sakanan paka-eped dun ni pagkamatay na manga utaw na wala' pangintu-u sa Tyumanem.*

32 Madég pa galu ya un ku dandanen sa manga eped na nyangintu-u sa Tyumanem. Manang dili' mabus kasampetan ya kan Gidyon, aw kan Barak, aw kan Samson, aw kan Jépta, aw kan Dabid, aw kan Samwél aw manga eped na propita asini muna.

33 Asuntu sa kanilan pagpangintu-u, ya eped kanilan pigdeg nilan ya madég na hari'. Aw ya manga eped matinaw ya kanilan pagdumala. Aw ya eped pa uman kanilan nyakadawat sa manga pigpakang na Tyumanem. Aw ya eped kanilan wala' kana na manga liyon kay pigtikem na Tyumanem ya manga baka' nilan.*

* 11:29 11:29 Mabasa yeiy adti Éxudo 14:21-31.

* 11:31 11:31

Mabasa yeiy adti Joswé 2:1-21 aw 6:22-25.

* 11:33 11:33 Mabasa yeiy adti Danyél 6:17-23.

³⁴ Awun uman eped kanilan na pig-agbel adti atulun na miglagablab, manang wala' silan kasunug. * Aw ya eped kanilan pigpatay galu na manga po-on nilan manang nyakapalaguy silan. Aw ya eped uman, pangkay to-o la migpangkalumay manang pigpakabagseg silan na Tyumanem. Aw awun eped kanilan na pyak-abulut na Tyumanem adti tanam pada mampamalagi ya manga sundalu na syumulung sa kanilan banwa.

³⁵ Aw awun uman manga kaubayan na kya-matayan sa ise' nilan na nyataw uman. *

Awun uman manga eped na nyangintu-u sa Tyumanem na to-o pigpati-is menda' na nyatay silan. Pigkaliman nilan baling ya magti-is kay sa ayawan nilan ya kanilan pagpangintu-u. Kay kya-edean nilan na dumateng pa ya allaw na matawun silan na Tyumanem aw atagan na ginawa na wala' ya katigkasan.

³⁶ Aw awun pa uman manga eped kanilan na pig-odoy-odoy aw byadasan na lalabet manang nyati-is nilan ya kadég. Aw ya manga eped pyan-eketan na sangkali' aw pigpangkalabusu.

³⁷ Ya manga eped pigpatay magi sa babintu. Aw ya eped uman pyanggabas ya lawas nilan. Aw ya manga eped pigpatay na kampilan. Aw awun manga eped na pyangkalugnasan aw syumut dakman silan sa kindal na karniro aw kambing. To-o silan migpangkapelek aw pigpati-is aw to-o pigpamulayaman.

* **11:34** 11:34 Mabasa yeiy adti Danyél 3:1-30.

* **11:35** 11:35 Mabasa yeiy adti 1 Hari' 17:17-24, aw 2 Hari' 4:25-37.

³⁸ Nyangkaleges silan migpatagu' adti kaligbi-nan aw kabuntudan, aw olo' ilib aw gawang na lupa' ya pig-eya-an nilan. Ya tengteng matinaw, ya manga utaw asini tas na lupa' dili' umba' pa-iyeped kanilan.

³⁹ Ya kadég nilan na pigkasampetan, kyatu-tukan ya Tyumanem sa kanilan pagpangintu-u. Manang wala' pa nilan kadawat ya pigpakang nan kanilan.

⁴⁰ Kay awun pa to-o madyaw na pigtagilan kanaten na Tyumanem, pada maka-iyeped da ya kadég tadun kanilan dun ni kamoliyan na allaw na lingeben da na Tyumanem ya pigpalpa nan kanaten.

12

Ya pundinganan ni Jisus na madyaw tadun dalu-gun

¹ Yanagaw, asuntu na pigpalibedan kitadun na madég to-o na utaw na nyuna kanaten nyangintu-u sa Tyumanem, botonan tadun ya manga sala' aw ya kadég na nyakatagen kanaten. Aw padelegen tadun ya pagpangintu-u kasiling na utaw na mig-abay nyalaguy na migpadeleg menda' na dyumateng adti datenganan.

² Tibullukun tadun ya kanaten anenganeng adti kan Jisus. Kay yan ya lyekatan sa kanaten pagpangintu-u sa Tyumanem, aw yan uman ya maglingeb sa pagpangintu-u tadun. Aw asuntu sa pagleya na madawat nan kagaya, pigti-isang nan ya kanan pagkamatay adti krus aw wala' nan pagbetangan sa ginawa ya pagmulamula kanan. Aw

adun, adtu la sakanan nyingkud apit adti kalintu na trunu na Tyumanem.

³ Yanagaw anenganenga mayu si Jisus na nyatis nan ya pagdumut kanan na manga makasasala' menda na pigpatay nilan sakanan, pada dili' mayu ka-ayawan ya kamayu pagpangintu-u sa Tyumanem aw dili' uman magkalumay ya ginawa mayu.

⁴ Manang kamu, dun ni pagtibagseg mayu na degen ya sala', wala' mayu apeta ya pigpatay.

⁵ Aw kamu na manga mangayse' na Tyumanem, pagaw kyalingawan da mayu ya pigpasulat nan na yan ya migpakabagseg sa kamayu ginawa:

“Kay To' na kanaken ise',

dili' mu pagpalipaslipasan ya pagpitul kanmu na Tyumanem,

aw dili' magkalat ya ginawa mu kun pagsagda kaw nan.

⁶ Kay pagpitulun nan saba ya manga utaw na pigginawaan nan,

aw paglabeten nan ya kadég na pigtawag nan na kanan mangayse'.” *

⁷ Yanagaw pangkay unu ya kalugan na un dumateng kamayu, ti-isa mayu kay yeiy ya pagpitul kamayu na Tyumanem. Kay mangayse' kamu nan saba. Singalan ka' ya ise' na dili' palna-uwan aw pitulun na ama nan?

⁸ Kun dili' mayu apeten ya kanan pagpitul, na, beke' kamu na tengteng mangayse' nan. Kasiling kamu baling na ise' adti luwa'. Kay ya kadég tadun

* [12:6](#) [12:6](#) Mabasa yeiy adti [Probirbiyo 3:11-12](#).

na kanan tengteng ise', ka-agiyen tadun saba ya pagpitul nan.

⁹ Na, ya tagsambuksambuk kanaten awun ama tadun asini tas na lupa' na migpitul kanaten, aw pigbasaan tadun silan. Yanagaw ananga' dili' tadun dawaten ya pagpitul na kanaten Ama na awun ni tas na langit? Kay ya pagpitul yeiy makakadyaw saba kanaten.

¹⁰ Ya kanaten manga ama, dili' to-o madugay ya pagpitul nilan kanaten. Yan olo' ya pagpitul nilan kun unu ya adti anenganeng nilan na madyaw kanaten. Manang ya kana Tyumanem pagpitul kanaten to-o dakula' ya ma-untung, pada magkalinis kitadun kasiling nan.

¹¹ Ya pagpitul kanaten adun, masakit aw dili' makapaleya kanaten. Manang ya sampetan yeiy, kun nyakapalna-u kanaten ya pagpitul yan, magkadyaw ya bet tadun aw yan ya mag-atag sa kalinaw na kanaten pag-eya'.

¹² Yanagaw tibagsegi mayu ya pagpadeleg pangkay migkalumay da ya manga bekten aw tyakigan da ya bukubuku mayu.

¹³ Daluga mayu ya matulid na dalan pada ya eped mayu na malumay ya pagpangintu-u dili' da magduwaduwa, manang magkabageg baling.

Ya un ma-imo' sa utaw na magpalipaslipas sa kallat na Tyumanem

¹⁴ Tibagsegi na awun kalinaw mayu adti kadég na manga utaw, aw tibagsegi mayu uman na magkalinis kamu pada katutukan ya Tyumanem kamayu, kay kun wala' yeiy, wala' ya kumita' sa Tyumanem.

¹⁵ Magpakatadeng kamu pagaw awun sambuk kamayu na tumalikud sa kallat na Tyumanem, kay ya utaw na maynan kasiling sakanan na tanem na nyunga sa to-o mapayit aw magpaka-baleng. Aw ma-imo' baling sakanan paglekatan sa ayil na manga mangintu-uway, aw madég ya magagad nan adti pag-imo' sa sala'.*

¹⁶ Magpakatadeng kamu uman na dili' kamu magkasala-enen aw dili' mayu pagpalipaslipasan ya Tyumanem. Dili' kamu magsiling kan Isaw na wala' pagbetang sa ginawa sa manga kadyawan na un atag kanan na Tyumanem sa pagkamagulang nan, manang pigliwan nan baling olo' sa kakan adti mangud nan.

¹⁷ Kay kya-ede-an da mayu na pagkatigkas yan kaliman nan ka-atagan uman sakanan sa manga kadyawan sa pagkamagulang nan. Manang dili' da nan mabawi' pangkay to-o pa nan pigsugawan.

Ya pagpalapit sa Tyumanem asini muna aw ya pagpalapit adun

¹⁸ Ya kamayu pagpalapit sa Tyumanem, dili' kasiling na pagpalapit na manga utaw na Isra-él adti buntud na Sinay. Migpalapit silan adti buntud yan na pigkita-an nilan sa laga na miglagablab aw sa to-o mangitngit na lyumegeb sa kadakula' na buntud, aw dyengeg nilan ya mabandes na samet.

¹⁹ Aw dyumengeg silan uman sa uni na trumpita na to-o mabagseg aw sa piglong na tingeg. Aw to-o silan nyangilalat na dili' da galu nilan dengegen ya tingeg yan

* **12:15** 12:15 Mabasa yeiy adti Déutéronomiyo 29:18.

²⁰ kay to-o silan nyallek sa piglong nan: “Dili' kamu magpalapit adti buntud. Pangkay ayep na gumina' asini buntud, patayen na babintu.”

²¹ Aw to-o silan migteneb sa pigkita' nilan. Pangkay si Moysis nyakapaglong na to-o sakanan nyallek aw tyakigan.

²² Manang yan ya kanaten pigpalapitan adun ya buntud na Ziyon na yan ya bagu na Jérusalim na awun ni tas na langit. Yeiy ya pig-eya-an na Tyumanem na Gayed Awun, aw ya trunu nan kyapalibedan na matag pilammalalan ya manga anghil. Aw dun imo-a ya katipun aw to-o dakula' ya pagleya.*

²³ Aw maka-iyeped da kitadun sa katipun na manga panggadan magulang na mangayse' na Tyumanem na pigsulat da ya ngalan nilan adti libru na awun ni tas na langit. Ya manga utaw yeiy, wala' da ya pagsala' kanilan kay pig-uman da na Tyumanem ya anenganeng nilan. Makapalapit da kitadun uman adti Tyumanem na mag-ukumay sa kadég na manga utaw.

²⁴ Maynan uman, makapalapit da kitadun kan Jisus na yan ya migpatenga' kanaten adti Ama. Kay nya-imo' ya bagu na pakang magi sa dugu' nan na miglinis kanaten, aw matas pa yeiy sa dugu' ni Abél na migtatawag na malitan.

²⁵ Magpakatadeng kamu na dili' kamu magtim-bengel sa piglong na Tyumanem adti kamayu. Dili' kamu magsiling sa manga utaw asini muna na wala' pangintu-u sa piglong nan kanilan, aw

* **12:22** 12:22 Mabasa yeiy adti libru na Pigbukasan 21:1-4.

wala' silan pakapalaguy sa pa-emel-emel na Tyumanem. Yanagaw unun tadun ya pagpakalaguy sa pa-emel-emel kun dili' tadun pakanyegan ya miglong na lekat adti tas na langit?

²⁶ Asini muna sa paglong na Tyumanem dun ni buntud na Sinay, nyangka-eyeng ya lupa'. Manang adun, migpakang sakanan, law nan, "Dumateng ya allaw na beke' olo' na lupa' ya un ku eyengen manang dala uman ya kadég na awun ni langit." *

²⁷ Na, ini ya kakawasan na piglong nan: Ya kadég na pig-imo' na Tyumanem alag eyengen aw kamangen. Aw ya dili' ma-eyeng, yan saba olo' ya masama'.

²⁸ Yanagaw pasalamatan tadun ya Tyumanem kay nyaka-akup da kitadun sa kasakupan na pighari-an nan na dili' magka-eyeng. Simbaen tadun na katutukan sakanan aw basaän na awun pagkallek.

²⁹ Kay ya Tyumanem na pigsimba tadun kasil-ing na laga na atulun na magpakasangab. *

13

Ya imo-unun na makatutuk sa Tyumanem

¹ Kay manga inulug na nyangintu-u kan Kristu, padelega ya paggaginawaay mayu.

² Dili' mayu pagkalingawan ya pagpamasa sa manga utaw na maka-ibwang dun ni kamayu. Kay awun utaw na nyamasa sa manga nyaka-ibwang kanilan aw wala' nilan ka-edei na ya

* **12:26** 12:26 Mabasa yeiy adti Hagiya 2:6.
Mabasa yeiy adti Déutéronomiyo 4:24 aw 9:3.

* **12:29** 12:29

nyibwang kanilan manga anghil kadi' na Tyumanem.*

³ Aw dili' mayu pagkalingawan ya manga eped mayu na mangintu-uway na kenne' nyakalabusu. Tabangi mayu silan kasiling na kamu uman ya nyakalabusu. Aw tabangi uman ya manga eped mayu na pigpamulayaman kasiling na kamu uman ya pigpamulayaman. Bati-en mayu galu ya kasiling na pigbati' nilan.

⁴ Ya kadég mayu magbabasaāy sa kapangugnanay mayu. Aw dili' kamu maglakadenen. Kay ya manga maglakadenen aw manga magkasaladenen, pa-emel-emelen saba na Tyumanem.

⁵ Aw dili' mayu pagginawaan ya kuwalta. Umba' da saba kun unu ya nyatagtun mayu. Kay pigpasulat na Tyumanem asini muna, “Dili' ta kamu pabaya-an, aw dili' ta kamu uman ayawan.” *

⁶ Yanagaw dili' kitadun magduwaduwa maglong:

“Ya Tyumanem yan ya magtabang kanaken, yanagaw wala' ya un ku kallekan.

Unu ka' ya mabatug na utaw imo-un kanaken?” *

⁷ Dili' mayu pagkalingawan ya manga utaw idtu muna na migpalna-u kamayu sa tingeg na Tyumanem. Anenganenga mayu ya syampetan na kadyaw na manga imo-unun nilan taman na pagkamatay nilan. Aw imo-a mayu pundinganan ya kanilan pagpangintu-u.

* **13:2** 13:2 Mabasa yeiy adti Génésis 18:1-8 aw kapitulu 19:1-3.

* **13:5** 13:5 Mabasa yeiy adti Déutéronomiyo 31:6 aw Joswé 1:5.

* **13:6** 13:6 Mabasa yeiy adti Salmo 118:6.

⁸ Si Jisu-Kristu wala' ya pagka-uman, lekat pa asini muna taman adun, aw pangkay adti manga allaw na dumadateng pa na wala' ya tyamanan.

⁹ Dili' kamu magka-agad-agad sa pangkay unu na sangkamulu' na palna-u. Madyaw pa na pakabagsegen tadun ya kanaten pagpangintu-u magi sa kallat na Tyumanem aw beke' na manga katanem sa pagkan. Wala' ya un ma-untung na manga utaw na dumalug sa manga katanem yeiy.

¹⁰ Yanagaw, ya manga migtibagseg dyumalug sa katanem na manga Judiyu sa pagdugsu' adti kanilan dugsu-anan, dili' nilan baling matagtun ya kadakula' na nya-untung tadun adti pagdugsu' ni Jisus dun ni krus.

¹¹ Dun ni muna pakang, ya pangulu na magdadugsu-ay dumala sa dugu' na ayep adti seled na Tambi' na Pigtani adti Tyumanem, kay yan ya pagtabun sa sala' na manga utaw. Aw ya lawas na manga ayep na pigkamangan sa dugu', pigdala adti luwa' na kampo aw adtu nilan sangaba.

¹² Maynan uman ya nya-imo' kan Jisus dun ni pagpati-is kanan adti luwa' na syudad na Jérusalim, pada magi sa dugu' nan mabatug da linisan ya manga utaw sa sala' nilan.

¹³ Yanagaw ayawan tadun ya pagdalug sa manga katanem na manga Judiyu dun ni muna pakang. Aw sumambuk kitadun kan Jisus adti pagkamulamula na pagti-is nan dun ni pagdugsu' sa kanan lawas adti luwa' na syudad.

¹⁴ Kay asini tas na lupa' wala' ya tengteng syudad tadun, manang migtagad pa kitadun sa bagu

na syudad na dumateng na yan ya un tadun eya-an na wala' ya tyamanan.

¹⁵ Yanagaw magi kan Jisus, naten padelegen ya pagdeyen sa Tyumanem, kay yan ya kanaten pagdugsu'. Aw dun ni paglong tadun, gayed naten pa-e-de' ya kanan ngalan adti kadég na utaw.

¹⁶ Dili' mayu uman pagkalingawan ya pag-imo' sa madyaw, aw pagtatabangay kamu. Kay yeiy alag ya palangad dugsu' na makatutuk sa Tyumamem.

¹⁷ Pagkaagadan aw pagbasaan mayu ya manga miggagad kamayu. Kay gayed kamu nilan pig-pakatanawan pada dili' kamu makasuway lekat adti kamayu pagpangintu-u. Nya-e-de' silan na dumateng ya allaw na awun tubagenen nilan adti Tyumanem sa paggagad nilan kamayu. Kun kaagadan aw basaán mayu silan, magkagaán ya ginawa nilan maggagad kamayu. Manang kun dili' mayu silan kaagadan, magkabegat ya ginawa nilan aw wala' ya ma-untung mayu dun.

¹⁸ Panawagtawagi kami adti Tyumanem, kay nya-e-de' kami na malinis ya kanami anenganeng aw gayed nami pigtibagsekan na dili' kami pagsala-en dun ni kanami manga imo-unun.

¹⁹ Aw to-o aku nyanginayu' na panawagtawagan mayu na maksay aku makaliku' dun ni kamayu.

Ya katigkasan na sulat

²⁰ Pigpanawagtawagan ta kamu adti Tyumanem na lyekatan sa kalinaw na yan ya migmataw sa kanaten Pangulu na si Jisus. Si Jisus ya magdadiyagaay kanaten na palangad karniro

nan. Aw asuntu sa dugu' ni Jisus, pigpa-iganget nan ya bagu na pakang na wala' ya tyamanan.

²¹ Tagilanen galu na Tyumanem ya kamayu anenganeng pada ma-imo' mayu ya pagkaliman nan. Aw tabangan kamu ni Jisus sa pag-imo' sa makatutuk sa Tyumanem. Yanagaw umba' atag adti kan Jisu-Kristu ya dengeg aw pagdeyen na wala' ya tyamanan. Amén.

²² Kay manga inulug ku na nyangintu-u, nyang-inayu' aku na to-o mayu pakanyegan ya pigpalna-u ku asini surat ini, kay dili' to-o matas ya surat ku adti kamayu.

²³ Aw kaliman ku uman na ka-edean mayu na ya inulug tadun na si Timotiyo, pigpaluwa' da lekat adti kalabusuwanan. Yanagaw kun maksay sakanan dumateng adi tampid ku, pa-agad ku sakanan dun ni kamayu.

²⁴ Pangumustaan aku mayu adti kadég na manga maggagaday aw sa kadég na mangintu-uway dun ni kamayu. Aw ya manga inulug tadun idi na taga probinsiya na Italiya, nyangumusta silan uman kamayu.

²⁵ Ayin pa aku galu na ya grasya na Tyumanem gayed magad sa kadég mayu. Amén.

Tagakaulo New Testament **Tagakaulo: Tagakaulo New Testament (New** **Testament+)**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tagakaulo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 7 May 2025

2c6ee867-af65-55fd-9a0f-013d07e6a971